

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/347/2014
Identifikačné číslo spisu:	5912207106
Dátum vydania rozhodnutia:	04.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5912207106.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 2 C 110/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2014 sp.zn. 8 Co 373/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Ružomberok (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením z 18. marca 2014 č.k. 2 C 110/2012-146 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20 € za odvolanie podané proti prvostupňovému rozsudku zo 14. októbra 2013 č.k. 2 C 110/2012-119. Súdny poplatok vyrubil okresný súd podľa pol.č.7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) s poukazom na § 5 ods. 1 písm. a/ a § 6 ods. 1, 2 citovaného zákona.

Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. júna 2014 sp.zn. 8 Co 373/2014 na základe odvolania žalobkyne potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie za primerane odôvodnené v súlade s ustanovením § 169 ods. 1 O.s.p., pretože obsahovalo relevantné odpovede na riešenie problematiku a citáciu konkrétnych ustanovení zákona o súdnych poplatkoch, ktoré súd na danú poplatkovú povinnosť aplikoval. Mal za to, že argumentácia žalobkyne ohľadom nespokatňovania odvolacieho konania ignoruje ustanovenia § 6 ods. 2, § 2 ods. 2, § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch, z ktorých je

zrejme, že aj odvolacie konanie podlieha poplatkovej povinnosti. Za nesprávne označil stanovisko žalobkyne k aplikácii intertemporálneho ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch, ktoré malo predísť nežiaducej retroaktívite a dopadá na úkony, ktoré boli navrhnuté pred zmenou poplatkového zákona tak, aby boli aj v prípade ich neskoršej splatnosti, spoplatňované v zmysle právnej úpravy účinnej v čase ich uplatnenia. Spoplatňovaným úkonom v prejednávanej veci bolo odvolanie, ktoré bolo navrhnuté po 30. septembri 2012 (konkrétne 14. mája 2013), preto považoval za správny postup súdu prvého stupňa, keď pristúpil k aplikácii právnej úpravy zákona o súdnych poplatkoch účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti, t.j. podania odvolania. Uviedol, že pokiaľ by zákonodarca mal záujem, aby boli od súdneho poplatku oslobodené všetky úkony, zvolil by tomu zodpovedajúcu formuláciu.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Žiadala rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov zrušiť bez náhrady. Dovolanie odôvodnila odňatím možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), ktoré malo spočívať v prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu a v porušení jej práva na súdnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože jej súd uložil poplatkovú povinnosť v prípade, kde ju nemal. Podľa jej názoru rozhodnutie odvolacieho súdu popiera doterajšiu konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, poukázala pritom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp.zn. 4 Cdo 39/2007. Výrubenie súdneho poplatku za odvolanie bolo podľa nej v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch a tiež ústavnou úpravou čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, z ktorej vyplýva zákaz použitia analógie legis pri určovaní okruhu úkonov podliehajúcich spoplatneniu. Dovolateľka mala za to, že spoplatneniu v danej veci podlieha len samotná žaloba na náhradu škody nie však odvolanie. Tvrdila, že žalobu podala pred účinnosťou novely č. 286/2012 Z.z., a preto mali sudy vychádzať zo znenia prechodného ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch a aplikovať právnu úpravu platnú do 30. septembra 2012, podľa ktorej bolo toto konanie vecne oslobodené od súdneho poplatku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V danom prípade je dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalobkyne nesmeruje proti uzneseniu, ktoré je uvedené v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Vzhľadom na vyššie uvedené by prípustnosť dovolania žalobkyne zakladalo, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyňa tvrdí, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). O

odňatie možnosti pred súdom konať ide v prípade procesne nesprávneho postupu súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných oprávnení.

V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, o odňatie možnosti účastníka konania konať pred súdom ide tiež v prípade procesného postupu súdu, ktorý zastavil konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) napriek tomu, že poplatník bol od platenia súdneho poplatku oslobodený (viď R 50/1997, I. ÚS 1/2000). V danej veci však o takýto prípad nešlo, vzhľadom k tomu, že odvolací súd riadne prejednal odvolanie podané žalobkyňou vo veci samej. Žalobkyňa tak mala právo domáhať sa ochrany svojich práv na súde vyššieho stupňa na základe riadneho opravného prostriedku a zo strany súdov nižšieho stupňa, ktoré rozhodli o poplatkovej povinnosti žalobkyne, nedošlo k odopretiu jej práva na prístup k súdu garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého porušenie by malo za následok odňatie možnosti žalobkyne konať pred súdom a zakladalo by procesnú prípustnosť podaného dovolania.

Dovolacia námietka o odňatí možnosti žalobkyne konať pred súdom tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo podľa jej názoru prekvapivé, nebola opodstatnená. Za prekvapujúce je v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa (viď uznesenie zo 17. septembra 2009 sp.zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (viď uznesenie zo 14. júla 2011 sp.zn. 5 Cdo 46/2011). V danom prípade ale rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nevyznieva ani prekvapujúco, ani nečakane - sudy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia o poplatkovej povinnosti žalobkyne za podané odvolanie na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

Z obsahu podaného dovolania je navyše zrejmé, že dovolateľka ním v skutočnosti namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím i prvostupňovým súdom. V súvislosti s touto námietkou dovolateľky je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Právne posúdenie veci je totiž realizáciou vlastnej rozhodovacej činnosti súdu, ktorou sa účastníkovi konania neodnímajú žiadne procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie z 29. júna 2010 sp.zn. 1 Cdo 62/2010, z 29. novembra 2010 sp.zn. 2 Cdo 97/2010, z 9. júna 2011 sp.zn. 3 Cdo 53/2011, z 24. mája 2011 sp.zn. 4 Cdo 68/2011, z 3. mája 2011 sp.zn. 5 Cdo 44/2011, z 23. júna 2011 sp.zn. 6 Cdo 41/2011, zo 14. augusta 2013 sp.zn. 7 Cdo 17/2013).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Prítom riadiac sa právnu úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ani opodstatnenosťou tých dovolacích námietok, ktorými dovolateľka spochybňovala správnosť skutkových a právnych záverov odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z

dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.